

Az agykutatás hete

Munkatársunktól

Az agykutatás hetének szegedi előadássorozatát múlt pénteken rendezte meg a Szegedi Akadémiai Bizottság Neurobiológiai Szakbizottsága és a Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara. Az előadások célja az volt, hogy megismertessék az emberekkel az agykutatással kapcsolatos legújabb eredményeket, érdekességeket.

Az agykutatás hete nemzetközi rendezvénysorozat, melyet 1995 óta rendez meg a Dana Szövetség. A szövetséget 1992-ben hozta létre egy csapat kiváló tudós az amerikai Cold Spring Harborban, abból a célból, hogy megismertessék a közvéleménnyel az emberi aggyal kapcsolatos betegségeket, rendellenességeket és a legújabb kutatási eredményeket. 1992 óta a társaság létszáma több mint 185 főre emelkedett, közülük heten Nobel-díjasok.

Ebben az évben március 13-19. között rendezték meg az agykutatás hetét, amelyen több mint ezer szervezet és 41 ország vett részt világszerte. Szegeden az elmúlt héten pénteken az MTA Szegedi Akadémiai Bizottságának székházában a Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara Élettani Intézetének szervezésében tartottak tudományos ismeretterjesztő előadásokat.

Az érdeklődők az előadások során választ kaphattak olyan érdekes kérdésekre, hogy miért van szükségünk az alvási, vagy, hogy az, amit látunk, valóban az-e, ami a világban van. A „Hogyan látjuk a világot?” című előadást dr. Benedek György, az Élettani Intézet professzora; a „Hormonok: az agy- és testműködés harmonizációja az alvás alatt” című előadást ifj. dr. Obál Ferenc egyetemi tanár tartotta. A hallgatóság megismerhette továbbá az emberi agy vizsgálatának modern módszereit dr. Kovács Gyula egyetemi adjunktus előadásában; illetve az agy vérellátását, melyről dr. Bari Ferenc egyetemi docens beszélt. Végül dr. Jancsó Gábor egyetemi tanár elemezte a fájdalom neurobiológiájának és a szegedi paprikának a kapcsolatát.

Szókratész a JATE-klubban

Munkatársunktól

Szókratész védőbeszédét hallgathatják meg az érdeklődők a JATE-klubban március 22-én, szerdán 19 órai kezdettel Jordán Tamás és Horváth Ákos színművészek előadásában. Ugyancsak a JATE-klub ad otthont szerdán 21 órától annak a bulinak, amelyre a Szegedi Tudományegyetem Gazdaságtudományi Karának hallgatóit várják.

Workshop az egészségért

Munkatársunktól

„Egészségmegőrzés – egészségfejlesztés – egészséggondozás” címmel rendeznek workshopot ápolók, védőnők, gyógytornászok, szociális munkások, valamint háziorvosok, a járó- és a fekvőbeteg-ellátás orvosai, illetve az egészségügyben dolgozó más szakemberek részére március 25-én, szombaton délelőtt tíz órától a Deák Ferenc Gimnázium előadótermében.

Mennyit sportolnak az egyetemisták?

Kevés a fedett tornaterem

Múlt és jelen az Ady téren. A jövő útja egy korszerűbb sportcentrum kialakítása felé vezet. (Fotó: Schmidt Andrea)

A Szegedi Tudományegyetem nem bővelkedik fedett sportlétesítményekben: a több mint tízezer nappali tagozatos hallgatóra egyetlen nagyobb méretű tornacsarnok jut. Az intézmény csak úgy tudja a diákok igényeit kielégíteni, ha az iskoláktól tornatermeket, a várostól uszodát és jégpályát vesz bérbe. Szabadtéri egyetemi sportlétesítményből már nagyobb a választék, ezek azonban teljes felújításra szorulóknak, az egyetem viszont erre nem tud pénzt költeni. A hallgatóknak négy féléven keresztül kötelező testnevelés kurzust felvenni, de sokan sportolnak a tanórákon kívül is.

– Úgy tűnik, Szegeden nem szenved csorbát az egyetemi sportélet a felsőoktatási intézmények integrációja során – mondja Szabó József, a Szegedi Tudományegyetem Sport és Rekreációs Bizottságának vezetője, aki szerint hibás szemléletet követnek azok az egyetemek, amelyek a sportlétesítményeken próbálnak pénzt megtakarítani, miközben a népesség egészségi állapota inkább ezek bővítését és fejlesztését indokolná. A szakember tapasztalatai alapján azt állítja, hogy Szeged lényegesen rosszabb infrastruktúrával rendelkezik a hallgatóknak, az egyetemi sport területén, mint jó néhány másik felsőoktatási centrum.

A várostól bérelnék

Az egyetem nem bővelkedik fedett létesítményekben: a több mint tízezer nappali tagozatos hallgatóra egyetlen nagyobb méretű tornacsarnok jut, amely szükség esetén négy kisebb teremre osztható. Ezen kívül egy harminc évvel ezelőtt épült barakképületben kialakított konditerem, egy 150 négyzetméteres zenés foglalkozásokra alkalmas terem, valamint egy 10x20 méteres tornaterem nyújt lehetőséget a mozgásra. Mivel ezek nem elégítik ki az igényeket, az intézmény kénytelen általános és középiskolák tornatermeit, a városi uszodát és jégpályát rendszeresen bérbe venni évente öt-hat millió forintért.

Szabadtéri sportlétesítményekből már nagyobb a választék: a volt JATE karai két bitumenes, két salakos és nyolc tenispályával rendelkeznek, a tanárképző főiskolai karnak kézilabda-, labdarúgó- és atlétikai pályája van, az orvostanhallgatók pedig három tenisz- és két bitumenes pályát birtokolnak. Szabó József szerint ezek a létesítmények is teljes felújításra szorulóknak, az egyetem azonban erre nem tud pénzt költeni, így maradnak a pályázatokon nyert támogatások, illetve az oktatási minisztériumtól hallgatónként kapott évi 820 forintos juttatás sportcélokra felhasználható mintegy 80 százaléka. A bevételek elenyésző részét teszik ki a diákoknak meghirdetett önköltséges programok díjai, valamint a konditerem tanórán kívüli használatáért fizetett összeg.

A Szegedi Tudományegyetem valamennyi karára járó diákoknak négy féléven keresztül kötelező hetente kétórás testnevelés kurzuson részt venni. Egy-egy szemeszterben mintegy 5000 volt játész, 1200 orvostanhallgató és 1400 tanárképző főiskolás jár ezekre az órára. Az egykori JATE karain tanulók számára 20-25-féle foglalkozást hirdetnek meg a hagyományos testnevelés órától az olyan speciális kurzusokig, mint például az aerobik, a kajak-kenu, a korcsolyázás, a tenisz, a karate vagy a jóga. A tanárképző főiskolai kar diákjai körében – akik között többségben vannak a lányok – az aerobik számít a legnépszerűbb foglalkozásnak, de sokan választják a kosár-, a kézi- és a röplabdát, a testépítést és a futballt. Teniszezni, úszni és tekézni is lehet, de csak bérbe vett helyeken, mivel főiskolai karnak ezekhez a sportágakhoz nincsenek saját pályái, illetve medencéje.

Ingyen az uszodába

– Nem minden hallgató vesz részt a tanórákon, mivel azoknak, akik sportegyesületekben játszanak, nem kötelező testnevelési kurzust felvenniük – mondja Gyetvai György, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kar Testnevelés és Sporttudományi Intézetének igazgatója. A különböző karok diákjainak egy része a tanórákon kívül is sportol. A hallgató önkormányzat támogatásának köszönhetően esténként ingyen járhatnak a városi sportuszodába, naponta rendeznek mérkőzéseket a 140 csapatból álló kispályás labdarúgó-bajnokság keretében.

ben, a kosárlabda-bajnokságban pedig 18-20 csapat játszik.

Átköltöznek a sportpályák

A tanárképző főiskolai karon testnevelő tanárokat és rekreációs, vagyis a szabadidős tevékenységek szervezésében jártas szakembereket is képeznek. Az évfolyamonként mintegy 80-110 testnevelés és 30-50 rekreációs szakos diák hetente 10-12 órában tanul szakmai tárgyakat. Ezen kívül nyolc féléven keresztül szakmai gyakorlatokon vesznek részt főiskolai vagy civil sportegyesületben, ahol rendszeresen edzésekre járnak és versenyeken szerepelnek. Számos főiskolai hallgató ért már el Európa- és világbajnoki, illetve olimpiai dobogós helyezést.

A felsőoktatási integráció bizonyos mértékig a város több pontján található egyetemi sportlétesítmények koncentrációját is eredményezi: a hetente mintegy 5000 diákot kiszolgáló Ady téri sportcentrumot „átköltöztetik” a Kosuth lakanya területére, a tanárképző főiskolai kar sporttelepe mellé. Az új helyen egy kisebb méretű torna- és konditermen kívül a szabadban négy-öt kispályát, három kosárlabda- és négy tenispályát alakítanak ki, amelyeket bitumen helyett műanyaggal és műfüvel fednek be. A sportbizottság vezetője, Szabó József azonban attól tart, hogy a tervezett sportkapacitás nem készül el addigra, mire ki kell költözniük a hallgatói információk centrum helyeként kismelt Ady térről, s így a megfelelő feltételek hiányában nem tudják majd folytatni a meghirdetett programokat.

Hegedűs Szabolcs

Logisztikai képzés a SZÉF-en

Kiegészítő logisztikai képzés indult a múlt héten a SZTE Szegedi Élelmiszeripari Főiskolai Karán. A tanfolyamon a SZÉF és a természettudományi kar nappali és levelező tagozatos hallgatói vesznek részt.

Egy Phare-projekt keretében a Metzi Esidéc főiskolai csoporttal közösen egyéves logisztikai posztgraduális képzési programot dolgoztak ki néhány évvel ezelőtt a szegedi élelmiszeripari főiskolán. A sikeresnek bizonyult programot a múlt héten a graduális képzésben résztvevő hallgatók számára is elindították. A három féléves képzésben a SZÉF, valamint a természettudományi kar nappali és levelező tagozatos hallgatói vesznek részt. A képzés célja – amellett, hogy növeli a főiskolai kar saját bevételeit – az, hogy a logisztikai ismeretek oktatásával tovább növeljék a végzett hallgatók elhelyezkedési esélyeit. A tanfolyam végén a hallgatók tanúsítványt, illetve diploma-kiegészítő betétlapot kapnak. Mint Szabó Gábor főigazgató elmondta, a szegedi felsőoktatási intézményekben egyedül a SZÉF-en oktatják átfogóan a logisztikát. Az első félévben négy tárgyat hallgatnak a résztvevők: általános és globális

logisztikát, operációkutatást, a Magyarország közlekedése és hírközlése, valamint a logisztika és információs rendszerek című stúdiumokat. Az általános és globális logisztika című tárgy keretében a hallgatók egyebek mellett megismerik a logisztikai szakemberek helyét a vállalati szervezetben, a logisztikai problémák és teljesítmény elemzésének módszereit és a logisztikai önköltség optimalizálásának lehetőségeit. Az operációkutatás keretében a készletgazdálkodási modellekkel, az erőforrás allokációval foglalkoznak. A logisztikai és információs rendszerek című stúdium az elosztást és az optimalizálást támogató matematikai és gyakorlati módszerekkel foglalkozik. A hallgatók előadásokat hallgatnak a magyarországi infrastruktúra fejlettségéről, területi különbségeiről, az ország közlekedéséről és hírközléséről is.

A programban részben a főiskola oktatói, részben külső szakemberek adnak elő. A vendégoktatók között van dr. Szeri István, a Tisza Volán vezérigazgatója, Győri István, a München–Milánó–Budapest székhelyű LCS csoport tulajdonos-ügyvezetője, Engedi Attila, a Matáv területi igazgatója is.

K. G.

Kiállításorozat

Velünk élő nemzetiségek

A magyarországi németeket bemutató kiállítás a Millenniumi Kávéházban látható. (Fotó: Karnok Csaba)

Velünk élő nemzetiségek címmel indított kiállítás sorozatot a Millenniumi Kávéházban a Pax Christi Egyesület. A sorozta első részeként a magyarországi német-ségről rendeztek be tárlatot.

A Pax Christi nemzetközi katolikus békemozgalom, amelynek nemzeti szekciói vannak öt földrész több mint negyven országában. Az 1944-ben alapított szervezet három területen munkálkodik: az emberi jogok védelmében, a békére nevelésben és a béke szellemiségének ápolásában. Foglalkozik emellett a biztonságpolitikával, a leszere-lés, a kisebbség- és környezetvédelem és a fejlődő országok problémáival is. A Pax Christi magyarországi szekciója 1992-ben alakult szegedi székhellyel. Munkájának középpontjába a békére nevelés pedagógiáját állította. Tevékenységének alapja, hogy térségünkben a békéhez egymás kultúrájának megismerésén, a különböző népek, nemzetiségek egymást tisztelő együttélésén át vezet az út. A szegedi Pax Christi Egyesület ennek érdekében oktatási progra-

mokat, óraterveket, szövegeket és játékgyűjteményeket állít és gyűjt össze a pedagógusok számára, hogy segítséget nyújtsanak idegen kultúrák megismeréséhez.

A szervezet a szeged-csanádi egyházmegye millenniumi és jubileumi programso-rozata keretében nyolc kiállítás szervez a Millenniumi Kávéházban a Dugonics tér 12 szám alatt Velünk élő nemzetiségek címmel. Ennek első tárlataként néhány napja nyílt meg a magyarországi németiséget bemutató kiállítás. Májusban a horvátokról, szeptemberben a szlovákokról, októberben a jászokról és a kunokról, decemberben a szerbekről rendeznek tárlatot. 2001 februárjában a lengyeleket, áprilisban a románokat, májusban pedig a romákat mutatja be a kávéházi kiállítás. Farkas Beáta, a szegedi egyesület vezetője a kiállítás-sorozattal kapcsolatban elmondta: meggyőződésük, hogy a millennium csak akkor igazi ünnep, ha a szó legteljesebb értelmében mindannyiunké. Ehhez szeretnének hozzájárulni a magyarországi nemzetiségek jobb megismertetésével.

K. G.

A SZAB hírei

Munkatársunktól

A Magyar Tudományos Akadémia Koordinációs Munkabizottsága tart kihe-lyezett ülést a Szegedi Akadémiai Bizottság székházában március 23-án, csütörtökön délelőtt tíz órától. Az ülés témája a Szegedi Tudományegyetem Természettudományi Karán folyó koordinációs kémia jellegű PhD-

képzés bemutatása. Az Ericson távközlési vállalat vezérigazgatója, a kormány tudománytanácsadó testületének tagja, Fodor István lesz a SZAB tudósklubjának vendége március 23-án délután 5 órakor. A vezérigazgató a világban végbemenő folyamatokról és kitörési pontokról beszél az érdeklődőknek.

Ökológiai konferencia

Munkatársunktól

„Ökológiai kutatások a folyóvölgyekben” címmel Európai konferenciát rendeznek az MTA Szegedi Akadémiai Bizottságának székházában március 23-án és 24-én. A csütörtökön tíz órakor kezdődő szakmai találkozón szó lesz egyebek mellett a szigetközi táj változásairól, a Maros és a Dráva menti terü-

letek élővilágáról, a Duna és a Bodrog vízminőségéről, valamint a közép-tiszaí holtmedrek ökológiai állapotának felméréséről. A konferenciát a Magyar Ökológusok Tudományos Egyesülete, a SZAB Természettudományi és Ökológiai Munkabizottsága, valamint a Szegedi Tudományegyetem Ökológiai Tanszéke szervezi.